

[Sandau.]

rugbrød øst for Store-Bælt. Dette har hidtil ikke givet anledning til ændringer i priser eller avancer. Monopoltilsynet har motiveret genindførelsen af højestepriser med, at visse af brancheforeningernes organisationsledere til pressen har udtalt, at de mente, at priserne ville lægge sig således, at der fremkom en stigning ud over den stigning, der tilkom fabrikkerne.

Priserne og dermed avancerne på rugbrød har i en meget lang årrække været under offentlig kontrol, og resultatet heraf har været en procentvis stadig faldende forhandleravance.

I betragtning heraf kunne man ikke med nogen ret fra monopoltilsynets side forvente, at der slet intet ville ske, dersom man frigav detailpriserne.

Jeg vil dog gerne understrege, at brancheforeningerne ikke har noget middel til at fremtvinge overholdelse af mindstepriser på rugbrød og absolut heller intet ønske om at besidde et sådant middel, og det forekommer mig at være meget væsentligt i denne forbindelse.

Og med hensyn til at udtale sig til pressen angående priserne er det almindeligt, at pressen ved ændringer i priserne henvender sig til brancheforeningens formand og beder denne udtale sig om, hvorledes han mener at priserne vil lægge sig.

Det bør da være muligt for en organisationsformand, at han ud fra sin bedste overbevisning orienterer pressen om den kommende tids prismæssige forhold, så at pressen på en objektiv måde kan videregive dette stof til sine læsere.

En sådan kontakt med pressen bør ikke være forbundet med den risiko, at monopoltilsynet på et yderst tvivlsomt grundlag søger at foregribe begivenhedernes gang, og særlig ikke i et tilfælde som det foreliggende, hvor detailavancen procentvis er halveret siden 1939.

For yderligere at understrege, hvor overilet man fra monopoltilsynets side har handlet, kan jeg oplyse, at Hovedstadens Brugsforening omsætter et meget betydeligt kvantum rugbrød — ca. en tredjedel af Fællesbageriets produktion — og den højtærede minister kan vel ikke tvivle på, at denne, forbrugernes egen handelsorganisation, ville modvirke ethvert forsøg på

urimelig prisopskruling. Jeg mener, at alene ud fra denne sidste betragtning er monopoltilsynets forhastede nervøsitet fuldstændig absurd.

Det er mit håb, at ministeren vil medvirke til at give detailhandelen mulighed for at hævde sin stilling som et liberalt erhverv, der så afgjort mere end nogen anden befolkningsgruppe naturnødvendigt må arbejde i forbrugernes interesse.

Det vil meget let kunne bevises, at en række andre varer — som ikke principielt adskiller sig fra rugbrødet — igennem fri konkurrence i detailledet har fundet et fornuftigt avance- og prisleje, nemlig dér, hvor varen er konkurrencedygtig og alligevel tager sin del af virksomhedens almindelige omkostninger.

Det forekommer mig, at den tid, vi nu bevæger os hen imod, kræver, at vi alle indstiller os på liberaliseringens ufravigelige kurs, og jeg vil gerne anmode den højtærede handelsminister om at udvirke, at de pris-kontrollerende myndigheder netop under disse forhold viser detailhandelen den fornødne tillid.

Handelsminister *Lars P. Jensens* svar (den 11. august 1960):

I besvarelse af det ærede medlem hr. Sandaus spørgsmål i anledning af, at monopoltilsynet har genindført højestepriser på rugbrød øst for Store-Bælt, skal jeg meddele, at monopoltilsynet over for mig har oplyst følgende:

Ca. 80 pct. af de danske bagerivirksomheder er direkte eller indirekte medlemmer af en af de centralforeninger, der tilsammen udgør Den danske Bagerstands Fællesorganisation. Alle disse centralforeninger har vedtaget bestemmelser om mindstepriser på rugbrød, sigtebrød og franskrød, hvorved deres medlemmer forpligtes til ikke at sælge til forbrugere til lavere priser end de af organisationerne fastsatte.

En anden del af brødfabrikkerne er organiseret i De sammensluttede Fællesbagerier, og deres medlemmer i området øst for Store-Bælt har nedsat et prisudvalg, der indtil for nylig har udsendt vejledende forbrugerpriser på stort brød til sine medlemmer.

Endelig findes der i København en rugbrødsfabrik af en sådan størrelse, at den har en dominerende indflydelse på prisfor-